

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljena:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „policajnikih“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starem trgu in v Nanski ulici in v prodajalnici G. Likarja v Semeniških ulicah št. 10.

Dopisi naj se pošiljajo uradništvu Via Mercato 12, naročnina pa opravištvu „Soča“, Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Cesarevič Rudolf.

O življenju in smrti cesareviča Rudolfa, o veliki nesreči v cesarski hiši in vsej Avstriji, o tužnih pripravah in slavnostih zadnjih dnej javlja se po raznih listih toliko poročil, da nam je nemogoče zabeležiti v tesnih prostorih tednikovih vse te dogodke. Zato podajemo svojim čitateljem iz „Slovenca“ in „Slovenskega Naroda“, ki sta prinesla izvirne članke ali posnetke iz „Wiener-Zeitung“ in „N. fr. Presse“ le naslednje sestavke. — „Wiener Zeitung“ objavila je v svoji številki z dne 1. februarja 1889 v neuradnem delu o smrti cesarevičevi naslednje poročilo:

„Naše včerajšnje vesti o pretresujoči smrti cesareviča Rudolfa opirale so se na prve utise njegove najbližje okolice, stoječe pod omamljivo silo usodepolnega dogodka. Ko so namreč ulomili duri v spalno sobo, našli so ustopivši v sobo cesarjeviča mrtvega v postelji. Na prvi ta utis naslanjale so se vesti dospéle na Dunaj in domnevanja o srčni kapi. Prisotni gospodje poklicali so z nujnim telegramom profesorja dr. Wiederhoferja v Mayerling, kamor se je poslednji s prvim vlakom odpeljal. Wiederhofer je mrtveca takoj preiskal in konstatoval, da je na glavi velika rana in da se je odkrnil precejšen kos lobanji, vsled česar je takoj nastala smrt. Konstatovalo se je, da je to strelna rana, pri postelji na strani ležal je izstreljen revolver. Leža revolverja ni dopuščala dvojbe, da je usmrčenje izvršilo se z lastno roko. Ker so cesarjevičevi slugi bili razdeljeni po stranskih poslopih in ker je cesarjeviču pridodeljeni sluga dobil nalogo glede priredbe lova, ker je bil gradič vsled tega za malo časa popolnoma zapuščen, zato ni strela nihče čul.

Nalog takoj v Mayerling odposlane in po

LISTEK.

Matične knjige za l. 1888.

(Konec.)

Na političnem polju Slovenci torej niso dosegli nič l. 1848. Srečnejši so bili glede upeljavo slovenskega jezika v šolo. Ne samo da tu pa tam se je počelo v ljudski šoli slovenski podučevati nego vlada je obetala Slovincem tudi posebno vseučilišče v Ljubljani. Dne 5. oktobra 1848 pozove vlada „Slovensko društvo“, naj predloži strokovnjake, koji bi lahko predavali civilno in kriminalno pravo v slovenskem jeziku. In še malo dni pred zaključkom državnega zbora v Kromerizu izjavi minister grof Stadion, da je vlada prepričana, kako potrebno in koristno je vseučilišče v Ljubljani in da to zahteva že spoštovanje enakopravnosti vseh narodov! Slovenska predavanja so bila takrat tudi res začela v Ljubljani in na vseučilišču v Gradcu, ali Bachov absolutizem je zamoril vse te „rožice“, in dandanašnji smo še mnogo bolj nazaj, nego smo bili pred štiri desetimi leti!

dotični predpisih sestavljene komisije bil je ta: Zabeležiti dejanje in vse okoliščine v zapisniku. Ne moramo zamolčati, da so nekatere osebe, ki so bile v cesarjevičevem neposrednjem obližji, zadnje tedne pri njem opazovale mnoga znamenja bolesterne razburjenosti živcev, zato moramo se držati mnenja, da je ta grozni dogodek posledica hipnega omračenja duha. Vrhu tega zdi se nam potrebno omeniti, da je cesarjevič že nekaj časa često tožil, da ga glava boli, to pa zaradi tega, ker je preteklo jesen s konja padel. Poslednja nezgoda je pa o svojem času na cesarjevičovo povelje tajna ostala.“

Drugi dan 2. februarja razglasila je „Wiener Zeitung“ sodbo zdravnikov, ki so dne 31. januarja na Dunaji truplo ranjkega raztelesili, z naslednjimi besedami:

Ozirajoč se na postavna določila so zato zakonito poklicani zdravniški strokovnjaki dne 31. januarja razparali truplo Nj. c. in kr. Visokosti prevzvišenega cesarjeviča Rudolfa in se je na podlagi zapisnika o razparanju izdala izjava s podpisom zdravnikov, ki so se udeležili razparanja, katera slove:

I z j a v a.

1. C. in kr. Visokost prevzvišeni cesarjevič umrl je za razdrobljenjem lobanje in sprednjih delov možganov.
2. Lobanjo je zdrobil strel v desno sence spredaj.
3. Strel iz revolverja srednjega kalibra je lahko napravil opisano poškodovanje.
4. Kroglja se ni dobila, ker je ven šla skozi luknjo za levim ušesom.
5. Ni dvoma, da se je Njega c. in kr. Visokost sam ustrelil in da je smrt nakrat nastopila.
6. Prezgodnje zračenje stikov temena in lobanjaste venčne zveze, nenavadna globočina prostornine lobanje in takoimenovanih prstastih utisov na notranji strani kostij lobanje, vidno oploščenje možganskih zavojev ter razširjenje možganske votline, ki navadno kažejo nenor-

Oktoirana ustava od l. 1848 našteva v 1. paragrafu med avstrijskimi kronovinami tudi: Kraljestvo ilirsko, koje sestoji od vojvodine kranjske in koroške, dalje grofije goriške in gradiščaanske, od mejne grofije isterske in od mesta Trsta z okolico. Tej razdelitvi so se uprli najpoprej nemški Korošci in se izrekli, da naj se pridruži njih dežela rajši grofiji tirolski, in tako je vlada že 6. marca 1849 obljubila, da bo zopet razkosala „ilirsko kraljestvo“. Ljubljana je sicer neprenehoma prosila, naj bi ostal „ilirski gubernij“ v Ljubljani in naj bi se tu osvovalo slovensko vseučilišče, ali brez uspeha. Junija meseca pride v Ljubljano nova osnova, po kateri bi imelo vsaj Goriško, Istra in Trst ostati združeno s Kranjskim, ali ker so se Italijani ustavljali, odpadlo je tudi to in slovenske dežele ostale so tudi nadalje razkosane.

To je kratek zapovedek toli važne knjige, katero bi moral vsak zavedeni Slovenec pomljivo prečitati. Iz nje razvidimo, da so slovenske dežele že stara zgodovinska celota, da so one po naravi združene, in da le steklina naših nasprotnikov ne dopušča njih združenja. Anihova knjiga podučuje Slovence, kako s njih očetje mislili, kaj so oni želeli in zahtevali in za čim imajo tudi njih potomci hrepeneti.

malno duševno stanje, opravičujejo sklep, da se je cesarjevič usmrtil o omračenju duha.

Dvorni svetnik dr. Hofmann l. r., profesor sodnjega zdravilstva.

Profesor dr. Ivan Kundrat l. r., predsednik patologično-anatomičnega zavoda, kot razparalec. Profesor dr. Herman Wiederhofer l. r., domači zdravnik.

Od najvišjega dvorniškega urada Nj. c. in kr. apostolskega Veličastva.

Mayerling.

O strašnem dogodku v Mayerlingu prinesla je „N. fr. Presse“ norekovan popis, ki je prešel v vse druge liste. V bistvu pripoveduje tako le:

Cesarjevič se je peljal v ponedeljek 28. januarja popoldne z dunajskim izvoščkom v Mayerling ter se je med potjo malo prehladil. Pri večerji bil je sicer vesel, pa je tovarišema princu Koburškemu in grofu Hoyosu vendar rekel, da pojde zgodaj spat, da s potom prežene prehlajenje.

V torek je bil velik lov, ki sta se ga udeležila pa samo omenjena grsta; cesarjevič je ostal doma. Ko se z lova vrneta, najmeta ga še dosti dobrega in veselejšega, kakor je bil prejšnje dni, vendar pa ni šel k obedu, ki je bil ravno istega dne pri cesarju, ampak je prosil svojega svaka princa Koburškega, naj ga pri cesarju izgovori: „Sporočiti očetu in materi, da jima p. ljubim roki, pozdravi Štefanijo in Lizeto, pa nikar posebno ne govori o moji bolezni“. Ko pride princ Koburški v dvorno palačo, bili so gostje večinoma že zbrani, le nekaterih ni bilo, „dasi je bila določena ura že potekla. Cesar zagledaviš princa, stopi nemadoma k njemu ter pravi: „Za božjo voljo, kaj je pa z Rudolfom?“ Princ potolaži cesarja, da se je cesarjevič malo prehladil in da zaradi tega ne more priti k obedu, da mu bo pa gotovo kmalu zopet odleglo. V istem trenutku vstopi cesarčinja Štefanija v dvorano in prinese seboj telegram, v katerem jej cesarjevič poroča, naj gre sama k obedu; on je malo prehlajen, pa ne resno bolan.

Grof Hoyos je ostal pri cesarjeviču, ki mu je

III). Treča Matična knjiga je Tavčarjeva povest Prihajač, ki je izšla kot 3. zvezek „Zabavne knjižnice“ in zaslužila Matično darilo, razpisano iz Jurčič-Tomšičeve ustanove. V nji pripoveduje Slovincem toliko priljubljeni romancier, kako se je naselil neki razuzdan meščan na deželo in kako je v vasi vse domače življenje in vso javno moralo preobrnil in pomešal, ali se nazadnje sam sebe ubil. Na to se povrne v tiho vas zopet staro življenje in poštenje. Vsa povest je polna zdravega humora.

IV). Kot četrti zvezek „Zabavne knjižnice“ podala nam je Sl. Matica letos I. del Erjavčevih zbranih spisov. Ta knjiga je nam goriškim Slovincem še posebno dobro došla, ker nam še preživo pred očmi stoji mila podoba mnogo prerano umrlega in nepozbljivega našega Erjavca. Po vsem Goriškem gotovo ni izobraženega človeka, da ne bi osebnost poznal pokojnega Erjavca, njegovega tihega, blagega značaja in mnogi so bili celo tako srečni, ž njim osebno občevati, veseliti se njegovih podučljivih pogovorov in zdravega humora. Zato je nam ta Matična knjiga še posebno draga, ker vzbuja v nas spomine na stoprav minole čase, na moža, ki je vso našo deželo kižem in poprek prehodil, ki je poznal vsako našo vasico, vse naše živali, rastline in rudnine in ki je našo deželo tudi učenemu svetu opisan in njene zanimivosti daleč po Evropi razglašal.

pri večerji rekel: „Sicer mi je bolje, a vendar grem zgodaj spat, da bode jutre jakejši za lov.“

V sredo 30. januarja zjutraj ob sedmih cesarjevič še leže v postelji pozvoni svojemu strežaju Ložeku ter mu dá potrebna naročila za lov, ki se je imel ob polu osmih prideti. Tudi mu je rekel, naj vse to sam opravi in voznikom pové, kam in kdaj imajo priti. Ko strežaj ugovarja, da bode to sporočil lovcu, ker bi sicer ne mogel biti pri cesarjeviču, mu reče: „Ne, ne, sicer bodo same zmešnjave“. Strežaj torej odide, da opravi, kakor mu je bilo naročeno. Ob polu osmih se vrne in potrka na vrata, da bi cesarjeviču povedal, da je vse pripravljeno. Ker se cesarjevič ne oglasi, potrka v drugo in tretjo, pa zopet vse tiho. Okoli osme ure prideta princ Koburški in grof Hoyos in vprašata po cesarjeviču. Strežaj jima odgovori, da menda prav dobro spi, ker ga je vše klical, pa se mu ni oglasil. Sklenejo torej še malo počakati, potem ga pa zdatneje klicati. Ali ko začno trkati in ni nobenega odgovora, začne jih skrbeti, da bi se mu ne bilo kaj hudega prigodilo. Z vsilo torej vderó srednjo tablo v vratih, odpró potem od znotraj zaklenena vrata in stopija v sobo, kjer je ležal cesarjevič viseč z zgornjim životom čez posteljo, z glavo navzdol in s krvavimi ustnicami. Prvi stopi k postelji strežaj, in zagledavši doli v šeco blede glavo in okrvavljene ustnice, zavpije: „Jezus Marija, Njega cesarska visokost se je s strihinom zastrupila.“ Slišal je namreč, da s strihinom zastrupljenim kri stopi v usta. Ne da bi bili cesarjeviča natančneje ogledali in se prepričali, kako je prav za prav umrl, se grof Hoyos nemudoma odpravi v Baden po zdravnike, od ondot pa na Dunaj cesarju povedat, kaj se je zgodilo.

Princ Koburški in strežaj sta pa ostala v sosednji sobi, da bi truplo do prihoda komisije ostalo, kakor so ga našli. Ker ste pa sveči goreli pri postelji in se je princ bal, da bi se kaj ne užgalo, stopi k postelji, da sveči ugasne. Zdaj še le zapazi, da ima cesarjevič veliko rano na glavi in da revolver drži v rokah, da se torej ni zastrupil, ampak ustrelil.

DUNAJ.

O žalostnem dogodku piše „Slovenec“ dalje: „Grof Hoyos med tem pride v Baden in pošlje zdravnika dr. Mühlleitnerja v Mayerling. Od ondot se podá na Dunaj naravnost v dvorno palačo ter sklone stražni dogodek kolikor mogoče prizanesljivo najprej naznaniti cesarici. Sprva pravi, da je cesarjevič novarno zbolel; ko pa cesarica sili, naj ji pové vse natančnosti, ji razodene, da je cesarjevič vše mrtev. Cesarica vstane, da bi šla to povedat cesarju, pa grof Hoyos reče: „Vašemu Veličanstvu imam še kaj strašnejšega povedati: cesarjevič si je zaval!“ — „Tega cesarju ne morem povedati,“ vsa potrta odgovori cesarica. In res je cesar še le zvečer zvedel, da se je cesarjevič sam usmrtil. Ozir na cesarja je bil menda tudi vzrok, da se je iz Mayerlinga najprej poročalo, kakor da bi bil cesarjevič umrl za mrtuom.

Cesarjevna Štefanija je zvedela strašno novico vžo ob 3/4 11. uro dopoldne. Ravno je imela pri sebi učiteljico, ki jo podučuje v petji, kar jo pride strežaj klicat, češ, da ji ima princesinja Valerija nekaj silno nujnega povedati. Štefanija vstane rekši, naj učiteljica malo potrpi; ko je pa le dolgo ni in učiteljica sliši v bližnji sobi veliko ihtenje, sklepa, da se je moralo kaj strašnega zgoditi. Ne dolgo potem ji pride strežaj povedat, naj gre domov, ker je poduk za zdaj pri kraji.

Kakor listi poročajo, sporočili so vsi vnanji vladarji cesarski rodbini svoje sočutje, in nemški

Pokojni Erjavc je bil že sam začel svoje raztresene spise zbirati, piliti in za tisk pripravljati. Hotel jih je obelodaniti v „Slovenski knjižnici“, katero je bil naš prvi romanopisec in pripovedovalec J. Jurčič utemeljil. Ali mnogi posli mu niso dopustili do konca izpeljati svojo osnovo in tako ni bil več uredil, nego povest „Na strijčevem domu“ in prve tri oddelke „Črtice iz življenja in delovanja učenjaka Schnackschnepperleina“. Pred nami ležeča Matična knjiga pa, ki jo je strokovnjaški uredil neumorni prof. Fr. Levce, podaja nam na 250 straneh krasnega tiska naslednje Erjavčeve povesti: Veliki petek; Na strijčevem domu; Črtice iz življenja itd.; Avguštin Očepček; Zamorjeni cvet; Izgubljen mož; „Hudo brezdnó“; Ni vse zlato, kar se sveti; in Huzarji na Polici. Tu imamo pred seboj prelepo zbirko zelo mičnih povesti ne le za našo mladino, nego tudi za vsakega priprostega kmeta, ki se je v domači šoli le čitati navadil.

V tej izdaji Erjavčevih povestij pogrčamo pa prav živo dobro sliko pokojnikovo in kot uvod njega životopis s kritično-estetično oceno njegovih slovesnih del. Upamo, da Sl. Matica popravi že v naslednjem zvezku ta nedostatek in da nam morda najmilejši prijatelj pokojnikov, naš slavljani pesnik S. Gregorčič naslika življenje in delovanje slavnega pokojnika, kakor ga je ravno on najbolje poznal in razumel.

cesar, kakor tudi srbaki in grški kralj, so hoteli osebno priti k pogrebu. Toda cesar je izrekel željo, ne bi se pokop vršil priprosto le v družinskem krogu, zato ne bode nobenih zastopnikov razven starišev cesarjevne Štefanije, kralja in kraljice belgijske. Na Dunaji prevladuje cesarjevičeva prežalostna smrt vse druge zadeve in vse razodeva veliko žalost, zlasti pa najiskrenejše sočutje za silno britkost, ki prešinja cesarja in cesarico.

Poročila z Ogorskega pripovedujejo, da je nedavno bil cesarjevič povabil svojega prijatelja grofa Karolya, naj ga 30. januarja obišče. Grof Karolyi je omenjena dne res prišel, ali cesarjevič je bil že mrtev. Vrnivši se v Budimpešto, pripovedoval je svojim prijateljem, da je pil cesarjevič cesarju, cesarici, princesinji Štefaniji, nadvojvodi Otou in vojvodi Bragauzi, da pa v nobenem pismu ni razodol vzroka, zakaj se hoče usmrtiti. Neki dunajski list vé povedati, da je pisal tudi svoji sestri Valeriji ter ji posebno priporočal, naj tolaži stariš. Tudi sekijski načelnik vnarjega ministerstva pl. Szögyenyi dobil je pismo, v katerem pa cesarjevič besedico ne čihne o vzroku samomora, ampak mu le naznanja, da ga je v oporoki imenoval za roditelja svoje pismene za puščine, ki je neki precej obširna in da mu zaradi tega izroča tudi ključe svoj pisalne mize.

Gledé oporoke naznanjajo listi, da je bila pod predsedstvom prvega obersthofmeistra kneza Hohenloha v pričo zastopnikov vsjega maršalskega urada in vnanjega ministerstva odprta in razglašena. Cesarjevič jo je špisal že l. 1836, ko še nič ni bolehal. Glavni dedič je njegova hčerka nadvojvodinja Elizabeta, o kateri izreka željo, naj bi ostala v bližini cesarjevičevih starišev; vzitek premoženja pa ima princesinja Štefanija do svoje smrti. Glavni del premoženja je v obligacijah in gotovini, razun tega pa poseduje otok Lakromo in grad Mayerling. Spominjal se je tudi družine in prijateljev ter jini zapustil volila in spominke.

V noči od srede do četrta prepeljali so truplo ranjkega nadvojvode iz Mayerlinga pri Badenu na Dunaj. V noči od četrta do petka so zdravniki truplo razparali in sicer glavo ter drugi dan objavili, kar so našli. Ves čas, ko je ležal cesarjevič v svoji spalnici, donašali so mu vence od vseh krajev, dvorniki so stražili, duhovniki molili in cesarska rođovina je pogosto zahajala mriča kropit in zanj molit. V nedeljo zvečer prenesli so truplo ranjkega v dvorno kapelo. V pondeljek in v torek do 10. ure zjutra smel je vsakdo kropiti cesarjeviča, ali okoli cesarskega dvora nabralo se je toliko ljudstva, da komaj vsak stoti človek je mogel priti v cerkev, če tudi so šli ljudje le skozi. V cerkvi bilo je vse črno preoblečeno in tužno okrašeno.

V torek popoldne ob 4 je bil pogreb v kapucinski cerkvi na Dunaji. Ob vsej poti, kodar je šel sprevod, bili so nastavljeni vojaki, da so vzdržavali prostor za sprevod. Ljudstva bile je toliko na nogah, da še nikdar toliko. Mnogi so padli radi gneče v omedlevice, da so jih morali odpeljati. V kapucinski cerkvi zbrali so se vsi visoki dostojanstveniki; tje se je pripeljal tudi presviti cesar z nadvojvodinjo Gizelo. Kardinal Ganglbauer opravil je zadnje molitve. Cesar držal se je vs čas trdno; a ko so odnesli ranjkega pod cerkev in ko so ga položili k drugim ranjkim, premagala ga je bojest, pokleknil je zraven krste, molil in bridko jokal. A kmalu se zopet osrč, zapusti kraj, kjer počivajo njegovi predniki, ter se vrne v cerkev in odtod se spremstvom na dvor.

Ves Dunaj žaluje nad prebridko zgubo in od vseh krajev, iz vseh dežel dohajali so na dvor izrazi najsrčneje žalosti. To je dajalo presvitemu cesarju

Ako primerjamo število Matičnih članov na Goriškem z drugimi slovenskimi deželami, najdemo sicer, da se ona nahaja na trečem mestu med njimi (ker onih 18 članov tomajske dekanije moramo prišteti 132 članom goriške škofije) — kakor je to po razmerju prebivalcev zelo naravno, — ali gledé na 850 članov, ki jih ima le nekaj čez dvakrat več Kranjska, je to število vendar le več kot premajhno. Samo dekanija Gorica z 81 članovi (torej več nego polovica vse Goriške) dela častno izjemo, dočim imajo dekanije Bole, Koborid, Komen, Št. Peter in Tolmin mnogo mnogo premalo članov (po 5, 6, 9-12). To ne sme zanaprej tako ostati. Kakor že rečeno, Sl. Matica sedaj krepko napreduje in zasluđuje torej ne samo vsestransko priznanje, ampak tudi primerno podporo. Ker so njene knjige zares znanstvene, za vsakega podučljive in vsem zabavne, zato ne smemo biti več tako malomarni njej nasproti. Naj nikd ne čaka, da ga še le poverjenik pozove k pristopu, nego naj vsak razumnik sam, ki zmore bora dva goldinarja na leto, nemudoma pristopi temu prekoristnemu društvu, da ob njegovi petindvajsetletnici lahko vsemu svetu pokažemo, kako se tudi mi ubogi Slovenci zanimamo za kulturni napredek in duševni razvoj vseljnega človeštva! S. R.

pogum in tolažbo, kakor spričuje v presrčnem pismu, katero glej na tretji strani.

Iz življenja cesarjevičevega.

Ko se je porodil željno pričakovani prestolonaslednik, raznaunal je grom topov veselje prebivalcem avstrijske prestolnice, električna iskra pa je bliskoma raznesla veselo poročilo vsem narodom po širni državi, ki so v cerkvah hvalili Boga za dobroto. Dne 23. avgusta ob 2. uri popoldne je knezoškof dunajski, kardinal Raucher, krstil novorojenega prestolonaslednika. Rotar mu je bil cesarjev oče, nadvojvoda Franc Karol. Ustanova Rudolfove bolnišnice je na veke proslavila veseli družinski dogodek v cesarski hiši.

Prva otroška leta je Rudolf preživel v dunajski cesarski palači, v Schönbrunnu, Laksenburgu in Reichenu-u. Posebno v zadnjem kraji se je vzbudilo v njem veselje do naravoslovskih naukov. Krasne planine in sveži gorski zrak so vplivali na telesni razvoj prestolonaslednikov. Ko je dovršil četrto leto, pričel se je učiti vseh predmetov ljudskih šol. Z izvanredno nadarjenostjo se je hitro naučil mali nadvojvoda češkega, poljskega in madjarskega jezika, pozneje latinskega, francoskega, italijanskega in angleškega. V štirinajstem letu je gladko govoril vse te jezike. Ob jednom se je učil z največjim vspehom zemljepisja, naravoslovja, zgodovine in pozneje prava-slovja in filozofije. Tu opominimo, da je bil jeden glavnih njegovih učiteljev naš rojak dvorni svetovalec in vseučilišni profesor doktor Z h i s h m a n. V razvedrilo in zabavo je cesarjevič telovadil, jahal in hodil na lov. Posebno do lova je imel veselje in že dne 6. avgusta 1876 je pri Išlu ustrelil stoto divjo kozo. Leta 1872 se je pričelo njegovo vojaško vežbanje, pri katerem je kazal bister razum in pravi pogled.

Cesarjevič je tudi rad mnogo potoval. Leta 1872 je obiskal divne planine tirolske. Spremljala sta ga njegov vzgojevalec GM. grof Latour in telesni zdravnik. Dalje je bil Rudolf pri odkritju spomenikov Marije Terezije v Dunajskem Novem Mestu in v Celovci, pri kronanju cesarjevem ogorskim kraljem; pri tej priliki je dobil red zlatega runa. Prepotoval je nato več avstrijskih dežel. Ko je dovršil devetnajsto leto, je zvršil tudi teoretične nauke. V juliju 1877 je prestal zadnjo skušnjo z izvrstnim vspehom. Takej potem so ga proglasili polnoletnega; cesar mu je pri tej priliki podelil red sv. Štefana. Cesarjevič je sedaj dobil svoj dvor in njegov najvišji hišnik je bil od tega časa kontreadmiral grof Karol B o m b e l l e s.

Koliko je p-dpiral vednosti, razvidi so vše samo iz tega, da je avstrijskemu potovalcu po Afriki, Mar-nonu, podaril ves denar, ki mu ga je na rojstveni dan dal njegov blagi stari oče, umrli nadvojvoda Franc Karol.

V avgutu 1877 se je cesarjevič iz Miramara na ladji odpeljal v Dalmacijo, obiskal več večjih mest in znani otok Vis, kjer si je avstrijsko brodogve leta 1866 priborilo svetovno slavo. Na povratku je obiskal Reko in Pulj. S slovanskega juga je potoval na slovanski sever, v Šlezijo. Povsod je naró navdušeno pozdravljal ljubljenega sina predobrotljivega vladarja. Dne 27. decembra 1877 je odpotoval s svojo materjo, presvetlo cesarico, v Anglijo. Tu je dva meseca opazoval in proučeval razmere marljivega naroda angleškega. Prehnil je vso Anglijo, Škocijo in Irsko ter si nabiral skušenj za življenje. Vrnil so je skozi Pariz in Berlin. Na veliko svojo žalost ni več našel med živimi predragega mu starega očeta. Odpotoval je drugič na lov.

Odslej je bilo ime Rudolf vedno bolj znano. Povsod so imenovali njegovo ime, kjer so se osnovala občekoristna podjetja. Podpiral je vedo in umetnost ter tudi sam prijel za spratno pero. V četrtem zvezku Brehmova knjige „Živalstvo“ sta dva sestavka iz njegovega peresa, v katerih je krasno opisal življenje orlov.

Prehnil je na lovu Slavonjio in Fruško goro ter špisal potem vse imenovano knjigo „Petnajst dni na Donavi“. Pri tej priliki je obiskal več starih srbskih samostanov. V „Izbranih ornitoloških opazovanjih“ je opisal dogodke svoje v Avstriji in na lovu na pirenejskem poluotoku.

Dne 1. avgusta 1878 se je cesarjevič preselil s svojim dvorom v zlato Prago, ki je bila v največjem krasu, da dostojno sprejme naslednika na slavnem habsburškem prestolu. Neizbrisen je spomin Pražanov, ko so na kraljevem Hradšinu imeli cesarskega gosta. Od tu je odpotoval za nekaj časa na Bavarsko, Španjsko in Portugalsko.

Kolika razlikal Dne 9. marca 1880 se je cesarjevič zaročil s princesinjo Štefanijo, drugo hčerjo belgijskega kralja Leopolda II. in kraljice Marije Henriete, nadvojvodinje avstrijske. Veselje po vsi državi je bilo brezmerno. In dacesl Brezmerne je žalost, ko leži na mrtvaškem odru, zdaj že v družniski rakvi nekdanje upanje države. Poročil se je dne 10. maja 1881. Dne 2. septembra 1883 se je rodila cesaricini hčerka, nadvojvodinja E l i z a b e t a Marija Henrieta Štefanija Gizela. Pod njegovim pokroviteljstvom jelej je izhajati imenitno delo: „Avstro-ogerska monarhija v besedi in podobi.“ „Slov.“

O prestolonasledniku.

Prestolonaslednika Rudolfa nepričakovana smrt sprožila je vprašanje, kdo mu bode po obstoječih postavnih določbah naslednik, kdo dedič avstrijskega staroslavnega prestola.

Dedni zakon za Avstrijo je takozvana pramatična sankcija iz 1713. l., kateri izvornik se za Avstrijo ni nikdar objavil. V skoro vseh bistvenih točkah o dednem nasledstvu strinja se s prvim in drugim ogerskim zakonskim članom iz leta 1722-23. V zmislu teh osnovnih določeb je prestolonasledstvo v Avstro-Ogerski urejeno tako: V sedanjem rodu habzburško-lotrinške dinastije imajo moški prednost pred ženskami, ženski člani pridejo še le tedaj na vrsto, kadar vsi moški izumro. Prestolonasledstvo vrši se vedno po vrsti prvorojenstva, tako da ima vedno najstarejši moški član prve, oziroma najstareje panoge pravico do prestola. Stoprav tedaj, kadar je starejša moška panoga izmrla, pride druga, oziroma tretja panoga na vrsto.

V zmislu tega nasledstvenega reda, bil je, ko se je cesar Ferdinand prestolu odpovedal, na vrsti nadvojvoda Franc Karol; a ko je poslednji odrekel se prestolu, poklican je bil njegov najstarejši sin, naš sedaj vladajoči cesar.

Ko je sedaj jedini moški dedič, cesarjevič Rudolf umrl, ne da bi bil zapustil sinu, pride na vrsto najstarejša moška panoga, to je nadvojvoda Karol Ludovik, porojen dne 30. julija 1833. za njim pa njegov najstarejši sin, nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este, porojen dne 18. decembra 1863.

O njem, ki je doslej kot major bival v Pragi, čuje se sicer, da se je prestolonasledstvu odpovedal, ko je prevzel dedščino vojvode Modenskega, ob jednem pa dolžnost, da mora nositi naslov d'Este. Po drugi strani pa se zatrjuje, da se je nadvojvoda Franc d'Este pri rešeni priliki pač odpovedal premoženjskim pravicam nikakor pa ne prestolonasledstvu. Izvestno je le toliko, da se njegova odpoved nikoli ni javno in tako svečano proglasila, kakor je običajno, kadar se kaka nadvojvodinja omoži s kakim članom tujih vladarskih hiš.

Ko bi taka odpoved res bila, prišlo bi prestolonasledstvo na bližnjega moškega sorodnika in to bi bil njegov brat, nadvojvoda Oton Fran Josip, porojen dne 21. aprila 1865. Ker se omenjena odpoved nikdar ni uradno objavila, smelo bi se misliti, da je sploh ni. Bolj verjetno je pač, da se je nadvojvoda Franc d'Este zavezal, da bode, ko bi glede prestolonasledstva prišla vrsta nanj, Modensko dedščino odstopil mlajši panogi, to je bratu svojemu, nadvojvodi Otonu.

Iz tega je jasno, da je prvi naslednik pokojnemu cesarjeviču nadvojvoda Karol Ludovik. Ko bi on prestolonasledstvo odklonil, pride vrsta na njegovega najstarejšega sina, nadvojvoda Franca Ferdinanda d'Este, po poslednjem pa na brata, nadvojvodo Otona.

„Slov. Narod.“

Cesarska zahvala.

Po končanih tužnih slavnostih na Dunaji poslal je presvitli cesar lastnoročno pismo ministru Taaffeju, v katerem mu ukazuje, naj objavi na primeren način naslednje prelepo cesarsko pismo.

Mojim narodom!

Najhujši udarec, ki je mogel zadeti Moje očetovsko srce, nenamestljiva zguba Mojega dragega, edinega Sina, napolnila je Mene, Mojo hišo in Moje zveste narode z najglobokejšo žalostjo.

V svoji notranjosti pretresen, klanjam v ponižnosti Svojo glavo pred skrivnostnim sklepom božje previdnosti in zdihujem sè Svojimi narodi k Vsemogočnemu, da bi Mi podelil moč, da ne obnemorem v vestnem izpolnovanju Svojih vladarskih dolžnostij, ampak da srčno in zaupno vztrajam v neprenehljivem prizadevanju po splošni blaginji in po ohranjenju blagotvornega miru, z ono smérjo pred očmi, katere nepremenjeno vzdrževanje je zdaj kakor prej za prihodnost zagotovljena.

Bilo Mi je v tolažbo, ko sem videl v teh dneh najbitkejšega dušnega bola, da Me obkoljuje vedno potrjeno srčno sočutje Mojih narodov, in ko sem dobival od vseh strani, iz vseh krogov, od blizu in od daleka, iz mest in z dežele, najrazličnejše in najganjlivejše izraze tega sočutja.

S presrčnim priznanjem čutim, kako vez vzajemne ljubezni in zvestobe, katera veže Mene in Mojo hišo z vsemi narodi Moje monarhije,

ob urah tako težkega obiskovanja le dobiva na moči in trdnosti, in tako čutim potrebo, da v Svojem imenu in v imenu Cesarice in Kraljice, Moje preljube soproge, ter v imenu Moje potrte Sinahe izrečem za vse te izjave presrčnega sočutja z Našo žalostjo zahvalo iz polnega srca.

S to globoko čutjeno zahvalo kličem sè Svojimi zvestimi narodi pomoč milostljivega Boga k nadaljnemu skupnemu delovanju z združenimi močmi, v blagor domovini!

Na Dunaji, 5. februarja 1889.

FRANC JOŽEF s./r.

Politični razgled.

Zadnji teden je v Avstriji politika popolnoma mirovala; nesreča, ki je zadela cesarsko hišo in vso Avstrijo pretresala je vse kroge, in in ni se govorilo in pisalo o drugem nego o nji. Politiki v mračni temini posluževali so se seveda in se še vedno poslužujejo tudi tega pretužnega stanja v svoje koristi.

Obe zbornici državnega zbora praznovali ste ves teden. V petek 1. februarja imeli ste seji edino le v ta namen, da ste izrazili svoje globoko sožalje o tej prežalostni priliki. Zanimiva sta govora predsednikov obeh zbornic.

Predsednik Smolka je rekel: Pod težo pretresujočega dogodka smo se danes zbrali, da izrazimo čute neizrekljive žalosti, ki je z elementarno silo napolnila avstro-ogerske narode. Prehud udarec je zadel cesarja, cesarico, cesarsko hišo in monarhijo takó nepričakovano ter je pogreznil celo državo in njene prijatelje v neizmerno tugo. Nenadomestljiva je izguba za prestol in državo, ker je v cvetju starosti pobrala smrt dediča in zarodnika, ljubezen, ponos in nado narodov, moža, ki je imel takó odlične lastnosti srca in duha in je opravičeval k velikemu upanju v bodočnost. Uklanjamo se sklepu previdnosti božje ter prosimo Vsemogočnega, naj dá moč nesrečnim starišem in vdovi prenašati grozno nesrečo, ki je tudi naša. V tej preveliki žalosti hočemo eno naglašati in izreči edino besedo, ki še morebiti nekoliko tolaži: hudi udarec pretresa srca vseh avstrijskih narodov, ki se ravno sedaj z žalostnim duhom mudé pri svojem cesarskem gospodu. Moč, na kateri sloni država, to je čut skupnosti in nerazrušljivosti cesarske hiše z narodi, čut, ki se je v tej nezgodi le ojačil in utrdil, čut, kateri izraziti in k nogam vladarjevim položiti je pred vsem opravičeno prosto voljeno zastopstvo naroda. Kar bo dobro délo vladarjevim srčnim ranam, to je ljubezen in zvestoba njegovih narodov; to pa naj nam bo nov povod, da cesarju in državi še v večji meri posvetimo vse svoje moči. Predsedništvo prosi pooblastila, da Veličanstvoma in vdovi izrazi najglobokejšo žalost, prisrčno sočutje in željo zbornice gledé vdeležbe pri pogrebu. — Zbornica, ki je stojé poslušala govor, zakliče trikrat „hoch“ cesarju in cesarici.

Gospodske zbornice predsednik grof Trautmannsdorf: Globoko ginjen izpolnujem težak nalog spominjajoč se pretresujočega dogodka, ki je nakopal celi Avstriji veliko žalost; prevzvišene prestolonaslednika nadvojvode Rudolfa ni več. Izginilo je veselje pomirjajoče nado prevzvišenim cesarskim starišem, prominula je življenja sreča žalujoči vdovi, izgubljeno je upanje zvestih narodov, ki so v sinu videli dediča očetovih lepih čednostij. Mogoče ni z besedami opisati čutov, ki danes navdajajo vsa dinastično-domoljubna srca. Vsakega izmed nas, ki ima srečo biti v bližini preljubljenega cesarja in gledati, kako kot družinski oče in vladar dela, čuti in misli, vsakega navdaje prebitka tuga; to je jeden izmed onih trenutkov v človeškem življenju, v katerih se skupno čuti, a se ne more z besedami izraziti. Prav spoznavaje in ocenjevaje to, kar Vas vse navdaje, in opirajoč se na zaupanje, katero ste vedno izkazovali predsedništvu, prosim Vas le to da-

nes, da zbornica pooblasti predsedništvo po razmerah dopuščenim načinom in najudaneje Veličanstvoma in nadvojvodinji izraziti najtoplejše sočutje. Vidim, slavna gospóda, da ste vsi vstali; s tem sem prepričan, da mi jednoglasno pritrjujete; izpolnil bom britko dolžnost, ki mi je vsled tega navstala. Današnja seja je bila samo zaradi te izjave sklicana ter jo proglašam zaključeno.

Poslanska zbornica imela je zopet javno seja v četrtek zvečer. Tudi ogerski državni zbor miroval je cel teden, a zdaj že nadaljuje podrobno razpravo o novem vojaškem predlogu.

Domače in razne vesti.

Žalovanje o smrti Njegove cesarske Visokosti cesareviča nadvojvode Rudolfa bilo je tudi v Gorici in po goriški deželi splošno. Od prvega dne, ko je došla žalostna vest, do pogreba, ki je bil v torek popoldne, vihrale so črne in avstrijske zastave raz javna in privatna poslopja. V torek je imela šolska mladina mašo in potem prost dan. V torek popoldne prižgale so se luči po glavnih mestnih ulicah; ob svetilnice bili so pripeti črni in beli trakovi. Mnogo občinstva je bilo posebno zadnji dan v črnih oblačilih; štacune popoldne večinom zaprte.

V prvostolnici cerkvi goriški bila je danes predpoludne ob 10. uri slovesna črna maša povodom smrti prestolonaslednika Rudolfa. Raznih zastopov in pobožnega ljudstva bila je cerkev tako natlačena, kakor še nikoli o taki priliki. Prevzvišeni nadškof sam je služil sveto opravilo.

Čitalnica goriška imela je vse dni visoke žalosti črno-rumeno zastavo s črnimi trakovi na svojem oknu. Plesni venček 2. februarja je odpovedala vsled tužnega dogodka. — Slovensko podporno društvo v Gorici je opustilo navadni pusti ples radi splošnega žalovanja in bo skušalo prirediti še eno besedo v pustu. — Odbor „Kat. političnega bralnega društva“ v Podgori odložil je besedo, ki so jo imela vršiti 10. t. m., iz istega razloga na dan 17. februarja. — Tudi neko goriško privatno društvo, ki nameruje prirediti v tem pustu 10 plesov v dobrodelnne namene, opustilo je po prizadevanju (intromettersi) o. k. okr. glavarstva, kakor piše „Corriere“, ples, ki je bil napovedan za dan 3. febr.

Pri čč. oo. kapucinih v Gorici vršila se je tridnevna slavnost po onem vspredu, ki smo ga objavili v številki 4. svojega lista. Udeležitev vernega ljudstva bila je tako velika, da niso mogli vsi v cerkev in v prostor pred cerkvijo ter da niso mogli vsi verniki opraviti svoje pobožnosti, če tudi so čč. oo. kapucini (z nekaterimi pomočniki) vsak dan od ranega jutra do poludne in na večer sedeli v spovednicah. Cerkevne slovesnosti vršile so se prav dostojno; v nedeljo imel je slovesno mašo in popoldne zahvalno pesem prevzvišeni nadškof. Cerkevno petje je prav prijetno povzdigovalo sveta opravila. Peli so navadni pevci in oni s Placuta pod vodstvom organista g. Janca Bajta iz fare sv. Vida, ki je bil združen s pevski zbor izvrstno izvežbal. Čč. oo. kapucini se prav presrčno zahvaljujejo pravzvišenemu knozu in nadškofu, častiti duhovščini in vsem, ki so kakor koli pripomogli k srečni in slavni izvršitvi te redke svečanosti.

„Goriška ljudska posojilnica“ imela je svoj letošnji redni občni zbor danes dopoldne. Potrdili so se računji za leto 1888; razdelil se je čisti dobiček po nasvetu odborovem ter so se volili v ravnateljstvo in nadzorstvo dosedanji gospodje. Radi pomanjkanja prostora moramo odložiti obširnejše poročilo za prihodnjo številko. Zastopanih je bilo nad 350 deležev, torej več nego tretjina vložnega kapitala.

Drugo poroko v teku malo mesecev imeli so v ponedeljek 4. t. m. v rodovini gospoda Andreja Jegliča, vodje deželne računarije v Gorici. Poročila se je starejša hčer gospodična Minka, ki je bila do božičnih praznikov učiteljica v slovenski zasebni dekliški šoli v Gorici, z gospodom Franom Geigerjem, koncipistom pri c. k. finančni prokuraturi v Ljubljani. A pogovor pravi, da do tretjega gre rado, in tako bo prihodnji ponedeljek 11. t. m. v isti rodbini tretja poroka. Poroči se starejši sin Rudolf, c. k. poročnik pri lovcih, z gospodično Globočnikovo iz Zeleznikov na Gorenjskem, hčerjo znane veleposestnika in obrtnika v raznih strokah. Čestitamo narodni rodovini k veselim družinskim svečanostim!

Telovadno društvo „Sokol“ v Gorici vabi k letnemu občnemu zboru, ki bode v nedeljo 10. t. m. v sobani Marzinijeve gostilne. (Začetek ob 4 popoldne.) Dnevni red: 1. Pozdrav staroste. 2. Tajniško poročilo. 3. Društveni poročilo. 4. Volitev

treh pregledovalcev računov. 5. Volitev staroste in šest odbornikov. 6. Volitev treh razsodnikov. 7. Razni predtegi. Po obnem zboru, ob 8. uri zvečer bo de ples. Ob 11. uri počitek, pri kojem bo zanimivo srečanje 4 dobitkov. Vstopnina k plesu znaša za društvenike v društveni obleki 50 kr. za vse druge 80 kr. Vstop k zborovanju kakor tudi k plesu je izključivo dovoljen samo društvenikom in po odboru vabljenim gostom. Društveniki naj blagovole piti v društveni obleki, vsi drugi gospodje pa v črni. Ob enem naj blagovole prinesiti seboj vabilo, ker brez tega se vsak pri uhodu zavrne. K obilni vdeležbi vabi V Gorici, 2. svečana 1889. Odbor.

„Duhovni Pastir“ imenuje se mesečnik, ki prinaša v zvezkih po 4 do 5 tiskovnih pol debelih izdelane ali pa načrtane govore in homilije za p-samezne nedelje in praznike vsega leta ter za razne prilike v cerkvenem življenju. Ob enem podaje dušnim pastirjem raznih prilik in izgledov, katere lahko rabijo pri svojem poučevanju, ter navaja nove knjige, ki so dušnemu pastirju v osebni pouk ali v podporo pri poučevanju ljudstva. Vsaki številki dodaja prilogo, ki prinaša „Apologetične razgovore“ dr. Lampeta. List stane za vse leto 4 gl.; novi naročniki dobé vse številke tega leta in vse izišle pole apolog. razgovorov. Knjiga je posebno mladi duhovščini jako priporočljiva.

Listnica uredništva. — Brez dopisov je današnja številka, ker smo prostor porabili za cesarovičeve nearečo in tužno slavnost. Iz Bolca došel nam je dopis o cesarovičevi smrti „express“, iz Avé (oziroma iz Kavala) dopis g. župana v priporočeni pismu, od Beneške meje in iz Baške doline v navadnih pismih; a odložiti smo morali vse za prihodnjo številko. Gospodje dopisniki naj blagovoljno potrpe in naj ne položijo peresa radi male nezgode.

Javna zahvala.

Vsem onim, ki so skazali častitemu gospodu **Francu Šušek-u,**

bivšemu župniku, našemu preljubemu sinu, oziroma bratu in svaku, zadnjo čast, izreka najpre-srčnišo zahvalo

V Gorici, dne 31. januarja 1889.

Žalujoča družina.

Varstvena znamka.

Bolezni želodca

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zaprtje, vodenica in kronična driska zdravi se najvspešneje s Piccolijevo „Esenco za želodec“, koja je tudi izvrstno sredstvo proti glistam. Pošilja jo izdelovatelj lekarnar „Piccoli“ v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti poštnemu povzetju. — Prodaja se v vseh lekarnah.

MARIJACELJSKE KAPLJICE

so izvrstno zdravilo za vse želodčne bolezni; nepresegljivo zdravilo so ob slabej siasti do jedi, slabem vzduhu, napenjanju, kislem zadržovanju, zvišanju po trebuhu, prehlajenju želodca, zgagi, nabiranju skamenelca, za odpravo preobilne žleze, bledice, gnjusni in riganja, glavobola od želodca, želodčevega krča, je proti otrjenju in zagati, preobledi in prenapitju, glistam, boleznim na vranici, jetrah in zlati žili.

Cena male steklenice z naznanilom uporabe je 40, večje pa 70 kr. Osrednja razpošiljavnica je v Kromerizah.

Marijaceljske kapljice niso skrivno zdravilo. Njih sostanski deli so naznanjeni na listku o njih uporabi.

Prave Marijaceljske kaplje se dobo skorej v vseh lekarnah v ovitku s rdečo znamko zgorne podobe zalepljenem.

V Gorici jih imajo lekarni Gironcoli, Cristofolletti, Kfirner in Pontoni; v Sežani pa Philip Ritschel.

Kdor si hoče

brez težave zaslužiti mnogo denarja,

pošlje naj svojo addresso upravnistvu tega lista v zap. čatenem pismu z nadpisom **zaslužek.**

V VSEH TRAFIKAH.

Glavna zaloga za Avstro Ogorako: OTTVO KANITZ & Co, I. Stoss im Himmel, Dunaj.

Čudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdozratnišo želodčne bolesi. Prav izvrstno vstrozajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črvesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje sreata čisto pokvarjeno kri. One ne pregnajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obrvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljavo pa edino v lekarnici Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Ma-donna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

PIVARNA

„Pri ledenici“ - Biskeller - Ghiacciaja

Via Stretta št. 3

priporoča slavnemu občinstvu izvrstno hrano in najboljšo pijačo po sledečih nizkih cenah:

kosilo	24 kr.
zajutrek, želodec ali tripe	10 "
golaš	10 "
makaroni s polivko	16 "
pol piščanca cvrtega	30 "
pivo prve vrste iz Klein-Schwechata liter	28 "
vino istrijsko črno liter	28 "
cefošek prve vrste iz Isole liter	56 "
vino belo briske liter	28 "

Ob vsakem času dobivajo se tudi mrzle jedi.

Slavnemu občinstvu jamčim za izvrstno blago in točno postrežbo ter vabim preljudno k obilnemu obiskovanju.

V GORICI, 25. januarja 1889.

Preudana Ivanka Blansch.

BOŽIČNO DARILO

Narodna Knjižnica. I. zvezek.

POBRATIMI

Roman Spisal dr. J. Vošnjak. Elegantno vezan 1 gl. 20 kr. Dobiva se v Ljubljani v „Narponi tiskarni“, v Gorici pri knjigotržcih.

V Bruselju 1. 1889 obdarjena s 2 svetlinjama od zlata. „Čisti hitro in gotovo.“
Franca profesor Karl pl. Braun na Dunaji.
Jožefa ne uzrokuje nikakih težav profesor pl. Bamberger na Dunaji.
Grenki „dela bolj uspesno, ko druge grenke vode.“
Vrelec Professor Leidesdorf na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: **FRANCA JOŽEFA GRENKI VRELEC.** Zaloge povsod. V Gorici: lekar gosp. Cristofolletti, in A. Seppenhofer. Razpošilja se iz Buda-pešte.

PO LETI!

PO ZIMI!

vedno se obnese Gaertnerjev voščilo francosko hitro in svetlo voščilo, s katerim se dobi, ne da bi trebalo krtačiti, v 1 minuti ko svetlo obvala, katerega svetloba se tudi v moči ne zgubi in ne obledi,

ki dela obutev nepremično in diž več dnj. Vacnu blagu z usnja daje svetlobo, podobno liku, in je naredi kot novo. „Edini“ od c. k. poskuševališča za usnjeto obrt preiskovani in usnja neškodljivi izdelok, uveden v c. k. vojski, in odobren uže 6 let. Pošilja se: 2 steklenici 1 gl. 80 kr.; 6 steklenic 3 gl.; — 2 steklenic 4 gl. 80 kr. presto poštnine.

Važno za c. k. vojsko in p. n. konjarje

je Gaertnerjevo patentirano svetlo voščilo (Fettglanz-schwarze), nepresegljivo voščilo za konjsko oprav. in za jermenje pri orožju. Mast, črnilo in srednje svetlo v enem. Podaje vsem stvarim z usnja močno črno bojo in podvoji njih vztrajnost, ker obstoji samo iz razne masti, ne poblede v nikakem vremenu in je treba reč le omiti, ko se umaže. Ceno, ker z njim se lahko varči; zato p iporočeno pri izdelovanju vsem čevljarjem in jermenarjem. Neobhodno potrebno večjim voznikom, graščinam, tramvajem itd. za konjsko opravo; izvrstno za gozdarje, oskrbnike, železnike uradnike, hribolazce itd., ker čevlji z njim povšeni nikakor ne pustijo vode skozi, ne pobledejo in vztrajajo v vsakom vremenu. Sano 1 kilo 1 gl. 50 kr. Če naročiš 4 kile, dobíš poštnine prosto. Za razprodajalce tudi v zabojih v lesenih škafah in takih iz kositra.

Opomin. Obe reči ste le tedaj pravi, če stoji na zavitkih moja tvrdka. Zaloge pri vseh boljših kupcih in trgovcih z usnjem in z obvalom, v Gorici pri Emiliju Gentile, gosposke ulice. Razpošilja vsak dan kemična tovarna Rihard Gaertner, prot. tvrdka in c. k. zalagatelj vojske, na Dunaji; pisarnica in zaloga: I. Giselstrasse 4. Navod o rabi in dopisi v vseh čevljarjih jezikih.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokocastiti duhovščini

priporočam se vijudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medeune najnovejšo oblike, kot

menstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu bodisi da se mi je prodložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim, Čč. gg. naročniki naj mi blagovoljé poslati iste nefrankovane.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

D.r VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI.

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL IVAN ŽELEZNIKAR

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz dr. Zavnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in vos krasno vezana. Usienona je na srednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gl., s pošto 5. kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.